

Selskabsrettens centrale problemer og begreber

1.1 Selskabsretten og dens grundbegreber

1.1.1 Selskabsretten er national

I bredeste forstand er selskabsretten en betegnelse for de retsregler, der regulerer dels det indbyrdes forhold mellem flere personer, som udøver erhvervsvirksomhed i fællesskab (selskabsdeltagerne), dels det derved opståede selskabs retlige relationer til tredjemand. Denne afgrænsning af selskabsretten må dog modificeres på enkelte punkter. Aktie- og anpartsselskaber behandles under selskabsretten, selv om disse selskabsformer kan eksistere med blot én enkelt kapitalejer. Fonde behandles under selskabsretten, selv om en fond slet ikke har selskabsdeltagere, men derimod består som en selvejende institution. De retlige problemer, der er forbundet med udøvelse af offentlig virksomhed, falder som udgangspunkt ikke ind under selskabsretten. I de senere år har der imidlertid kunnet spores et politisk udtalt mål om, at offentlige virksomheder privatiseres helt eller delvist. Det første skridt ved en sådan privatisering er typisk, at den offentlige virksomhed omdannes til et aktieselskab. Senere udbydes selskabets aktier helt eller delvist til salg. TDC, DONG og Københavns Lufthavne er eksempler på en sådan udvikling. Omdannelse af en offentlig virksomhed til et aktieselskab sker ofte på grundlag af en særlov. I det omfang en offentlig virksomhed omdannes til et aktieselskab, bliver virksomheden underlagt de almindelige selskabsretlige regler, der gælder for aktieselskaber.

Selskabsretten som begreb

Denne bog omhandler dansk selskabsret.¹ Forinden man påbegynder en gennemgang af de materielle regler, der gælder for de enkelte

---

1 Den væsentligste selskabsretlige udvikling i de senere år er sket på europæisk niveau. Der findes selskabsformer, hvis hjemmel er europæiske forordninger, eksempelvis det Europæiske Selskab, SE. Selv for disse fælleseuropæiske

selskabsformer, er det nødvendigt for det første at fastlægge nogle centrale selskabsretlige begreber, og dernæst at afgrænse selskabsretten over for andre juridiske discipliner. Disse emner vil blive behandlet i kapitel 1 og kapitel 2. Opmærksomheden skal allerede her henledes på den åbenbare begrænsning, som denne fremstilling indeholder i forhold til de selskabsformer, man som rådgiver meningsfyldt vil kunne rådgive klienter om ved etablering af virksomhed i Danmark.

Som følge af reglerne om selskabers etableringsfrihed i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) vil det efter omstændighederne kunne være fordelagtigt at drive virksomhed i Danmark inden for rammerne af et selskab, der er stiftet i en anden EU- eller EØS-stat (se nedenfor afsnit 2.2.4). Som eksempel har de kapitalregler, der gælder for irske anpartsselskaber (Private Limited Company, eller blot 'Ltd.'), hidtil været lempeligere end de tilsvarende danske regler. Således gælder der ikke i Irland krav om medarbejderrepræsentation, og reglerne om lovpligtig revision er lempeligere.² I Tyskland har man på grund af EU-Domstolens praksis om selskabers etableringsfrihed (jf. artikel 49 og 54 TEUF, tidligere EF-traktatens artikler 43 og 48) i 2003 ændret den hidtidige praksis vedrørende anerkendelse af udenlandske selskaber. Et private limited company, der er stiftet i Irland, anerkendes således i Tyskland i såvel selskabsretlig som skatteretlig henseende. Dette faktum havde dramatiske konsekvenser. Antallet af nystiftelser af private limited companies steg således i Storbritannien, der på daværende tidspunkt var medlem af EU, mens antallet af engelske selskaber, der opererede i Tyskland, steg voldsomt i årene efter 2003.³ En tilsvarende udvikling kunne spores i Norge.

---

selskabsformer anvendes dog i vidt omfang de nationale selskabsretlige regler, som er gældende i det land, hvor selskabet er registreret. Af denne grund ønsker vi at understrege, at fremstillingens genstand, også hvor beskrivelsen vedrører de europæiske selskabsformer, er de danske selskabsretlige regler.

- 2 Dette forbehold tilsigter i særdeles at være en opfordring til fordomsfrit at studere, undersøge og om relevant rådgive om brugen af de øvrige EU-landes selskabsformer, hvor de er mere hensigtsmæssige end vore hjemlige. Det forhold at Storbritannien ved folkeafstemning har besluttet at indlede forhandlinger om at udtræde af EU (Brexit) indebærer, at brugen af filialer af engelske selskaber må vurderes med særlig varsomhed.
- 3 Jf. hertil André O. Westhoff, GmbH-Rundschau, 2006, s. 525-528, der på baggrund af stikprøveundersøgelser i tyske og engelske registre når til den konklusion, at der i Storbritannien indtil december 2005 er blevet stiftet 30.300 private limited companies (en selskabsform, der svarer til det danske anpartsselskab), hvis faktiske hovedsæde befinder sig i Tyskland. Dette faktum har sat den tyske lovgiver under et stærkt pres for at gennemføre en række forenklinger af de regler, der gælder for det tyske anpartsselskab

I Tyskland reagerede lovgiver på denne udvikling ved at gøre det muligt at drive virksomhed gennem en variant af det almindelige anpartsselskab, der på tysk hedder Gesellschaft mit beschränkter Haftung eller “GmbH”. Denne variant kaldes Unternehmergeellschaft, (haftungsbeschränkt), forkortet “UG (haftungsbeschränkt)”. Mens mindstekapitalkravet for GmbH fortsat udgør 25.000 EUR, er det således muligt i Tyskland at stifte et Unternehmergeellschaft (‘UG’), hvor kapitalejerne alene hæfter med deres indskud, idet selskabskapitalen kan fastsættes til mellem 1 og 24.999 EUR. Det tyske Unternehmergeellschaft var forbilledet, da den danske lovgiver i 2013 indførte en dansk variant af anpartsselskabet kaldet “iværksætterselskab” (nedenfor afsnit 1.2.4). I Danmark kunne man således i perioden fra januar 2014 til april 2019 stifte en variant af anpartsselskabet under betegnelsen *iværksætterselskab* (IVS) med en selskabskapital på mellem 1 og 49.999 DKK.

Anvendelse af selskaber hjemmehørende i en EU-stat som ramme for erhvervsvirksomhed i Danmark har ikke nået et betydeligt omfang. Derimod så man i Danmark efter 2008 en stigende anvendelse af det såkaldte “selskab med begrænset ansvar”, der ikke var underlagt krav om indskud af en vis mindste selskabskapital. Det er under alle omstændigheder en forudsætning for at kunne udnytte de fordele, der følger af friheden til at vælge et udenlandsk selskab som ramme for sin virksomhed i Danmark, at virksomhedsejeren og dennes rådgivere kender den danske selskabsret. Denne fremstilling er således begrænset til at angå dansk selskabsret.

1.1.2 Selskabsretsreformen af 2009

En af konsekvenserne af EU-Domstolens praksis om selskabers etableringsfrihed har været, at der i en række EU-lande er gennemført

---

(GmbH). I efteråret 2008 gennemførtes derfor en større reform af den tyske GmbH-Gesetz, der indebærer en række lempelser af de hidtidige regler, herunder en mulighed for at stifte et kapitalselskab kaldet “Unternehmergeellschaft”. Dette selskab er omfattet af loven, idet det kan stiftes, uden at det opfylder de krav til mindstekapital (25.000 EUR), der gælder for almindelige GmbH-selskaber. Se i øvrigt Wolf-Georg Ringe, *European Company and Financial Law Review* 2013:2, s. 230-267, der på baggrund af en analyse af antallet af engelske private limited companies med tilknytning til Tyskland drager den slutning, at det ikke var introduktionen af Unternehmergeellschaft, der forårsagede en reduktion af antallet af engelske private limited companies i Tyskland. Ved lov nr. 616 af 12. juni 2013 blev iværksætterselskabet (IVS) indført i Danmark som en variant af anpartsselskabet med virkning fra 1. januar 2014. Iværksætterselskabet var helt tydeligt inspireret af det tyske Unternehmergeellschaft, jf. hertil nedenfor afsnit 3.2.4.

omfattende reformer af selskabslovgivningen. Lovgiver i Danmark fandt det således nødvendigt at gennemføre en række ændringer af de danske selskabsretlige regler i årene efter 2003. De fleste af disse ændringer har haft som konsekvens, at danske særregler, der blev anset for unødigt byrdefulde, og som ikke har ydet selskabets aktionærer og kreditorer nogen effektiv beskyttelse mod misbrug, er blevet afskaffet eller lempet. I 2006 nedsatte økonomi- og erhvervsministeren et moderniseringsudvalg med henblik på at udarbejde et forslag til en gennemgribende modernisering af aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven. Moderniseringsudvalget offentliggjorde i november 2008 Betænkning nr. 1498. På grundlag af Moderniseringsudvalgets Betænkning fremsatte økonomi- og erhvervsministeren i marts 2009 lovforslag 2008/09 L 170 for Folketinget, der den 29. maj 2009 vedtog lov om aktie- og anpartsselskaber, jf. lov nr. 470 af 12. juni 2009.⁴

Hvad skal
barnet hedde?

Lov om aktie- og anpartsselskaber bærer den officielle undertitel "selskabsloven". Denne titel er uheldig, fordi den leder læseren til den fejlagtige konklusion, at der kun er en lov, der regulerer selskaber. En anden misforståelse, der trænger sig på ved læsning af denne undertitel, er, at samtlige typer af danske selskaber er omfattet af loven. Ingen af delene er tilfældet. Loven er en blandt flere selskabsretlige love, og den omhandler primært to typer af kapital-selskaber; aktieselskaber og anpartsselskaber. Vi har derfor valgt at anvende betegnelsen "*kapitalselskabsloven*" som synonym for "lov om aktie- og anpartsselskaber". Som forkortelse for loven anvender vi følgende "*KSL*". I det omfang det er nødvendigt at hen-vise til den nu ophævede aktieselskabslov eller den nu ophævede anpartsselskabslov, anvender vi de hidtil anvendte forkortelser: "*ASL*", hhv. "*ApSL*".

---

4 Se om selskabsretsreformen Jan Schans Christensen, R&R 2009 nr. 1, s. 22-38, samme Nordisk Tidsskrift for Selskabsret 2008:4, s. 128-154, Lennart Lyngø Andersen og Peer Schaumburg-Müller, Erhvervsjuridisk tidsskrift 2009:1, s. 62-71, Søren Friis Hansen i Juridiske emner ved Syddansk Universitet 2009 (red. Hans Viggo Godsk Pedersen), s. 123-138, samme i Skatetropolitisk Oversigt 2009:3, s. 125.138, Mette Neville, Nordisk Tidsskrift for selskabsret 2008:4, s. 94-127, der forholder sig kritisk til reformen. Se tillige Erik Werlauff, UfR 2009B, s. 119-120, og samme UfR 2009B, s. 247-253. Se tillige Karsten Engsig Sørensen & Mette Neville (red.), Den nye selskabslov (2009), og Hanne Søndergaard Birkmose, Mette Neville og Karsten Engsig Sørensen (red.), Selskabsret Aktuelle Emner II, 2019.

Lov om aktie- og anpartsselskaber afløste såvel den hidtidige aktieselskabslov, der oprindeligt stammede fra 1973, som den hidtidige anpartsselskabslov, der senest var blevet reformeret i 1996. Vedtagelsen af lov om aktie- og anpartsselskaber indebar den største reform af dansk selskabsret siden 1973. Moderniseringsudvalget havde haft til opgave at sikre, at danske særregler, der går videre end de regler, der følger af de selskabsretlige direktiver, blev afskaffet, medmindre der var særligt gode grunde til at fastholde en dansk regulering, der gik videre end de regler, der gælder i vore nabolande. Desuden har formålet med den nye lov været at sikre, at de danske regler fremtidssikres og tilpasses de muligheder, som følger af anvendelse af moderne teknologi.

Den lov, der blev vedtaget af Folketinget i 2009, gennemførte de fleste af de forslag, som Moderniseringsudvalget fremkom med i Betænkning 1498. Lov om aktieselskaber og anpartsselskaber indebar således en lang række store og små ændringer i forhold aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven. Blandt de væsentligste materielle ændringer, der gennemførtes med kapitalselskabsloven, kan fremhæves følgende:

- Aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven blev 'fusioneret' til en lov.
- Reglerne for stiftelse blev forenklet (nedenfor afsnit 3.2).
- Mindstekapitalkravet for anpartsselskaber blev reduceret fra 125.000 DKK til 80.000 DKK. (mindstekapitalkravet for anpartsselskaber udgør fra den 14. april 2019 40.000 DKK, jf. nedenfor afsnit 1.11.1).
- Der indførtes mulighed for delvis indbetaling af selskabskapitalen (KSL § 33, samt nedenfor afsnit 3.3.3).
- Der indførtes et centralt ejerregister til registrering af legale ejere (jf. KSL § 58, og nedenfor afsnit 3.4.8.2).
- Det blev muligt at vælge mellem et enstrengt og et tostrengt ledelsessystem (jf. KSL § 111 og nedenfor afsnit 3.7).
- Reglerne vedrørende selvfinansiering lempedes (nedenfor afsnit 3.5.5).
- Koncerndefinitionen blev justeret (nedenfor afsnit 4.2).

I henhold til KSL 374 skulle erhvervsministeren iværksætte en evaluering af den nye lov 2 år efter lovens ikrafttræden. Denne evaluering

Evaluering af kapitalselskabsloven

blev iværksat i foråret 2012.⁵ Evalueringen indebar en opsamling af erfaringer med loven fra de organisationer, der havde haft medlemmer af Moderniseringsudvalget. På baggrund af drøftelser med organisationerne sendte Erhvervsministeriet den 18. december 2012 et omfattende lovforslag i høring. På grundlag af høringen fremsatte erhvervsministeren den 25. februar 2013 lovforslag 2012/13 L152 for Folketinget vedrørende ændringer af lov om aktie- og anpartsselskaber, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, årsregnskabsloven og CVR-loven. Dette forslag blev vedtaget som lov nr. 616 af 12. juni 2013. Med lov nr. 616 af 12. juni 2013 gennemføres en justering og præcisering af en lang række regler i lov om aktie- og anpartsselskaber. Der gennemførtes herudover en række egentlige materielle ændringer af kapitalselskabsloven: Kapitalkravet for anpartsselskaber reduceredes yderligere fra 80.000 DKK til 50.000 DKK og iværksætterselskabet (IVS) indførtes som en variant af anpartsselskabet. Et iværksætterselskab kunne stiftes i perioden fra den 1. januar 2014 indtil den 14. april 2019 med en selskabskapital på mellem 1 DKK og 49.999 DKK (nedenfor afsnit 1.2.4). Der indførtes endvidere hjemmel til grænseoverskridende hjemstedsflytning (nedenfor afsnit 2.2.6.4).

*Kontrolpakken
2020 (lov nr.
642/2020)*

Erhvervsministeren fremlagde den 5. februar 2020 et omfattende lovforslag for Folketinget, der indebærer en række ændringer af lov om aktie- og anpartsselskaber, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder og en række andre love, jf. lovforslag 2019-20 L 110. Dette lovforslag, der går under betegnelsen ”Kontrolpakken”, blev vedtaget af Folketinget den 12. maj 2020, jf. lov nr. 642 af 19. maj 2020. Ændringsloven træder i kraft den 1. juli 2020, idet visse af forslagens bestemmelser dog først træder i kraft den 1. januar 2021. Kontrolpakken indeholder en række initiativer, der skal forhindre, at danske selskaber anvendes til økonomisk kriminalitet og hvidvask (nedenfor afsnit 1.6.3). Erhvervsstyrelsen får således i stigende omfang adgang til at tvangsopløse selskaber på grund af formelle mangler.

1.1.3 Selskab og selskabsdeltager

Selskab

Denne fremstilling omhandler principielt alle typer af selskaber. I bredeste forstand kan et selskab defineres som en erhvervsvirksomhed, der på grundlag af en aftale drives af to eller flere personer i fællesskab. Såfremt der er hjemmel hertil i loven, kan et selskab stiftes med en enkelt selskabsdeltager. Indtil 1973 gjaldt et krav om, at et aktie-

⁵ Se nærmere om evalueringen af selskabsloven af 2009 Lars Bunch i Neville & Engsig Sørensen (red.), *Selskaber Aktuelle emner* (2013), s. 19-38.

selskab skulle have mindst tre aktionærer. Med aktieselskabsloven af 1973 blev der givet adgang til, at aktie- og anpartsselskaber kan stiftes med deltagelse af en enkelt kapitalejer. Normalt vil der foreligge en udførlig skriftlig aftale om stiftelsen af et selskab, men såfremt to personer uden videre påbegynder fælles erhvervsvirksomhed, foreligger en stiltiende stiftelse af et interessentskab (se Intro II, afsnit 5.8.8). I visse tilfælde forudsætter anerkendelse af selskabet som et i forhold til selskabsdeltagerne selvstændigt retssubjekt, at selskabet som et led i stiftelsen registreres i et offentligt register for den pågældende selskabsform i henhold til de for selskabet gældende selskabsretlige regler. Dette gælder således for kapitalselskaber, der skal registreres i henhold til lov om aktie- og anpartsselskaber, jf. nærmere KSL § 41. For en række andre selskabsformer gælder, at disse opstår som selvstændige retssubjekter i kraft af den mellem parterne foretagne stiftelse, således at der ikke gælder et krav om registrering af selskabet i et selskabsretligt register. Dette gælder således for interessentskaber og kommanditselskaber. Erhvervsdrivende selskaber, der ikke skal registreres i et selskabsretligt register, skal grundregistreres i CVR-registret, jf. CVRL § 11 a, samt nedenfor afsnit 1.6.4

Ved begrebet "*selskabsformer*" forstås de forskellige typer af retlige rammer, der kan opstilles omkring den i fællesskab drevne virksomhed. Som udgangspunkt kan personer, der ønsker at drive erhvervsvirksomhed i fællesskab, frit vælge mellem de i dansk ret almindeligt anerkendte selskabsformer, jf. om den selskabsretlige aftalefrihed nedenfor afsnit 1.5. På europæisk plan er der i alt væsentligt sammenfald mellem de forskellige selskabsformer, der kendes i de enkelte lande, om end der naturligvis forekommer indbyrdes variationer i den materielle selskabsret, der gælder for de enkelte selskabsformer.⁶ Personer, der ønsker at påbegynde erhvervsvirksomhed, kan som udgangspunkt frit vælge mellem en række forskellige typer af samvirker som ramme for deres virksomhed. En fysisk person kan påbegynde drift af en erhvervmæssig virksomhed på egen hånd uden videre. I så fald er der tale om en enkeltmandsvirksomhed. De retlige problemer, der opstår i denne forbindelse, behandles som udgangspunkt ikke i selskabsretten. Såfremt to eller flere personer faktisk påbegynder drift af en fælles erhvervsvirksomhed, opstår derved et interessentskab (se nærmere Intro II, afsnit 5.5).

Selskabsformer

---

⁶ Se for en tankevækkende sammenligning af de overordnede strukturer i selskabsretten på verdensplan, Kraakman m.fl., *The Anatomy of Corporate Law*, Oxford University Press, (3rd ed. 2017).

Kvalifikation af
samvirker

Som udgangspunkt kan stifterne frit vælge mellem de forskellige typer af samvirker, der er almindeligt anerkendt i dansk ret. For så vidt angår de typer af samvirker, som ikke skal registreres, gælder, at der ved en efterfølgende retlig prøvelse af et samvirkes retlige karakter (en såkaldt 'retlig kvalifikation' af samvirket), vil kunne ske en *omkvalifikation*, således at den af parterne valgte betegnelse for samvirket tilsidesættes, hvis den ikke svarer til den selskabsform der reelt er tale om i juridisk forstand. Den retlige kvalifikation af samvirker, sker af hensyn til tredjemand på objektivt grundlag,⁷ således at der lægges vægt på den faktiske retlige organisation og de faktiske forhold i samvirket. Parternes betegnelse af samvirket tillægges derimod kun begrænset betydning.

Eksempel baseret
på UfR 2002.844H

Eksempel: En far (F) og en søn (S) indgår aftale om, at F skal indskyde 1.000.000 DKK i S's erhvervsvirksomhed, således at F får en ejerandel på 50 %. F vil imidlertid kun hæfte med sit indskud. I S's regnskab kaldes virksomheden et "*interessentskab*", mens F i sit regnskab betegner virksomheden som et "*stille selskab*". Da der i *virkeligheden* er tale om et selskab, hvor en deltager (S) hæfter personligt, mens en anden deltager (F) hæfter begrænset for selskabets forpligtelser, er selskabet et kommanditselskab, jf. LEV § 2, stk. 2, og UfR 2002.844H.

Det skal understreges, at da UfR 2002.844H blev afsagt, var der ikke en generelt gældende definition af begrebet "*kommanditselskab*" i dansk ret. I dag skal den retlige kvalifikation af det beskrevne samvirke således foretages på grundlag af den lovfæstede definition af kommanditselskabet, der siden marts 2010, har været generelt gældende i dansk ret, jf. nu LEV § 2, stk. 2, som affattet ved lov nr. 516 af 12. juni 2009 (Intro II, afsnit 7.2). Da det i sagen omhandlede samvirke falder ind under definitionen af kommanditselskabet i LEV § 2, stk. 2, skal samvirket i enhver retlig henseende kvalificeres som et kommanditselskab.

Selskabsdeltager

Som en fælles betegnelse for ejerne af et selskab anvendes generelt begrebet "*selskabsdeltager*". Dette begreb kan anvendes i forbindelse

7 Se nærmere om kvalifikation af samvirker Dansk Selskabsret 3, afsnit 4.1.1. Den selskabsretlige kvalifikation af et samvirke skal stedse lægges til grund ved den skatteretlige kvalifikation af samvirket, jf. nærmere Søren Friis Hansen & Jens Valdemar Krenchel, Tü-Tü i skatteretten, UfR 2006B, s. 279-288, og Søren Friis Hansen, Skattepolitisk Oversigt 2012/3, s. 177-199 med henvisninger.

med samtlige selskabsformer, og bruges eksempelvis både om aktionærerne i et aktieselskab, og om interessenterne i et interessentskab. I kapital-selskabsloven anvendes begrebet “*kapitalejer*” som fælles betegnelse for *aktionærer* og *anpartshavere*, jf. KSL § 5, nr. 15. En selskabsdeltager behøver ikke deltage aktivt i selskabets drift, men er ofte passiv investor. Hvor en selskabsdeltager er investor, er det selskabsretlige udgangspunkt, at vedkommende vil søge at optimere værdien af sin aktiebesiddelse gennem udøvelse af sine ejerbeføjelser, hvor dette er rationelt. Selskabsdeltagere kan vælges som medlemmer af selskabets ledelsesorganer (bestyrelse, hhv. tilsynsråd eller direktion). I tilfælde, hvor en person optræder i dobbeltroller, bliver det nødvendigt at gøre sig klart, i hvilken rolle vedkommende optræder i den konkrete situation. En erhvervsdrivende fond har ingen selskabsdeltagere, men betragtes som en selvejende institution. Ikke blot fysiske personer men tillige juridiske personer kan være selskabsdeltagere. Et aktieselskab kan således optræde som interessent i et interessentskab, og som anpartshaver i et anpartsselskab.

Hvis et aktie- eller anpartsselskab har bestemmende indflydelse over et andet aktie- eller anpartsselskab, opstår der en *koncern*, jf. KSL § 6 og § 7, omfattende et moderselskab og et eller flere datterselskaber (nedenfor kapitel 4).

Koncern

1.1.4 De enkelte selskabsformer

I denne fremstillings del II, III og IV vil de materielle selskabsretlige regler, der gælder for de enkelte selskabsformer blive beskrevet. Af praktiske hensyn er fremstillingen delt op i to selvstændige bind, således at beskrivelsen af de for kapital-selskaber gældende regler findes i Introduktion til dansk selskabsret I, mens beskrivelsen af de for de øvrige selskabsformer gældende regler (del III og IV) findes i (Introduktion til dansk selskabsret II, eller 'Intro II').

Finansielle virksomheder fremtræder over for offentligheden under den selskabsform, som er registreret i Erhvervsstyrelsen. Realiteten er dog, at disse virksomheder er undergivet omfattende særregulering og tilsyn efter Lov om Finansiell Virksomhed m.fl. Reguleringen er så omfattende, at finansielle virksomheder ikke er beskrevet i denne fremstilling. Der er grund til at stille det spørgsmål, om reguleringen af finansiell virksomhed overhovedet hører hjemme i selskabsretten. Finansielle virksomheder, herunder investerings- og specialforeninger (UCITS) behandles ikke i denne fremstilling.

Finansielle virksomheder

På dette sted skal blot gives en oversigt over de i dansk ret almindeligt anerkendte selskabsformer og deres retlige regulering:

Oversigt over selskabsformerne

Oversigt over
selskabsformerne

- **Aktieselskab**, (A/S, se kapitel 3) reguleret i lov om aktie- og anpartsselskaber.
- **Anpartsselskab**, (ApS, se kapitel 3) reguleret i lov om aktie- og anpartsselskaber.
- **Iværksætterselskab** (IVS, se afsnit 1.2.4 og kapitel 3), er en *variant af anpartsselskabet*. Der findes enkelte særregler for iværksætterselskaber i lov nr. 445 af 13. april 2019, jf. denne lovs §§ 4 og 5. Selskabet er i øvrigt reguleret i lov om aktie- og anpartsselskaber. Et iværksætterselskab skal således i retlig henseende generelt anses som et “anpartsselskab”, bortset fra de nævnte særregler.
- Virksomhed med begrænset ansvar, jf. LEV § 3. Denne kategori omfatter tre undergrupper af forskellige selskabsformer:
  - **Selskab med begrænset ansvar** (SMBA). Ulovreguleret, bortset fra enkelte regler i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.
  - **Andelsselskab med begrænset ansvar** (AMBA), jf. LEV § 4. Ulovreguleret, bortset fra enkelte regler i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder (se Intro II, kapitel 10).
  - **Erhvervsdrivende forening med begrænset ansvar** (FMBA). Ulovreguleret, bortset fra enkelte regler i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

OBS: Alle iværksætterselskaber, der er stiftet inden den 14. april 2019, skal senest den 14. april 2021 gennemføre en omregistrering til et anpartsselskab, jf. § 5, stk. 1, i lov nr. 445 af 13. april 2019. Såfremt et iværksætterselskab ikke opfylder dette krav, kan Erhvervsstyrelsen anmode skifteretten om at tvangsopløse selskabet, jf. ændringslovens § 5, stk. 2.

OBS: Der kan ikke stiftes nye SMBA efter den 1. januar 2014, jf. LEV § 1, stk. 2, som affattet ved lov nr. 616 af 12. juni 2013. Fra den 1. januar 2014 er alle SMBA, stiftet før den 1. januar 2014 og registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, underlagt de regler i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, der gælder for erhvervsdrivende foreninger med begrænset ansvar, jf. LEV § 3, stk. 2, som affattet ved lov nr. 616 af 12. juni 2013.

- **SE-selskab** (SE) er et europæisk aktieselskab, delvist reguleret i forordning 2157/2000/EF, og i øvrigt underlagt reglerne i lov om aktie- og anpartsselskaber, der gælder for aktieselskaber.

- **Interessentskab**, (I/S, se Intro II, kapitel 5) ulovreguleret bortset fra enkelte regler i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.
- **Kommanditselskab**, jf. LEV § 2, stk. 2. (K/S), se Intro II, kapitel 7). Ulovreguleret bortset fra enkelte regler i lov om erhvervsdrivende virksomheder.
- **Partnerselskab** (forkortet ‘P/S’, også kaldet ‘kommanditaktieselskab’), delvist reguleret i lov om aktie- og anpartsselskaber, jf. KSL § 5, nr. 22, og lovens kapitel 21, med de fornødne tilpasninger til de i dansk ret ulovfæstede regler, der gælder for kommanditselskaber.
- **Medarbejderinvesteringsselskab**. Et selskab, hvis sigte er at tilvejebringe finansiering til at investere i eller stille lån mv. til gavn for udvikling af den virksomhed, medarbejderdeltagerne er ansatte i. Selskabet minder om et kommanditselskab, og er i øvrigt reguleret ved lov nr. 1284 af 9. december 2014 om medarbejderinvesteringsselskaber.
- **Partrederi**, (se Intro II, kapitel 6). Et partrederi udgør retligt *et sameje om et skib*, og er særskilt reguleret i Sølovens §§ 101-118.
- **Europæisk økonomisk firmagrube** (EØFG, her betegnet som ‘eurointeressentskab’), delvist reguleret i Forordning (EØF) Nr. 2137/85/EF af 25. juni 1985, men i øvrigt underlagt de i dansk ret gældende ulovfæstede regler, der finder anvendelse på interessentskaber (Intro II, afsnit 5.7.9).
- **Europæisk andelselskab** (SCE). Delvist reguleret i forordning nr. 1435/2003/EF af 22. juli 2003 om statut for et europæisk andelselskab, men i øvrigt underlagt de i dansk ret gældende ulovfæstede regler for andelselskaber.

Oversigt over selskabsformerne

1.1.5 Kapitalselskaber og personselskaber

I Europa har man siden Napoleons Code de Commerce fra 1807 opdelt de enkelte selskaber i to hovedgrupper; *kapitalselskaber* og *personselskaber*. Aktieselskaber (herunder partnerselskaber) og anpartsselskaber (herunder iværksætterselskaber) betegnes således i henseende til lov om aktie- og anpartsselskaber under et som “*kapitalselskaber*”, jf. KSL § 5, nr. 17. Kapitalselskaberne er karakteriseret ved et lovkrav om, at selskabsdeltagerne ved stiftelsen indskyder en vis mindste kapital i selskabet, og ved at kapitalejerne kun hæfter for selskabets gæld med deres indskud (nedenfor afsnit 1.2). I alle europæiske lande er de materielle selskabsretlige regler, der gælder for aktie- og anpartsselskaber, regulerede ved lov.

Kapitalselskaber

Personsselskaber

Interessentskaber og kommanditselskaber kategoriseres traditionelt som “*personsselskaber*”. Et personsselskab er karakteriseret ved, at mindst én selskabsdeltager hæfter personligt for selskabets gæld. I de fleste europæiske lande er den materielle selskabsret, der gælder for personsselskaber, reguleret ved lov. Danmark skiller sig ud på dette punkt, idet vi er det eneste land i Europa, hvor de materielle selskabsretlige regler, der gælder for personsselskaber, ikke er regulerede ved lov. Der findes dog også i dansk selskabsret materielle selskabsretlige regler, der gælder for disse selskabsformer. Disse uskrevne selskabsretlige regler, der i det indbyrdes forhold mellem deltagerne er deklaratatoriske, men som i forholdet til tredjemand er præceptive, bygger på retssædvaner, retspraksis samt overvejelser i den selskabsretlige litteratur.

1.1.6 Virksomhed og firma

Begrebet virksomhed er blot et udtryk for en afsondret økonomisk aktivitet. Det er vigtigt at understrege, at begreberne selskab og virksomhed ikke er sammenfaldende. Et selskab kan have flere virksomheder (en fabrik i Rødovre og et salgssted i Glostrup), mens der findes selskaber, som ikke driver virksomhed, men som dog alligevel anses for at være erhvervsdrivende. Et eksempel på et selskab uden selvstændig virksomhed er et holdingselskab, hvis aktivitet består i at eje aktier eller anparters i andre selskaber. Et selskab kan sælge og købe virksomheder fra andre selskaber, uden at der derved bliver tale om en fusion, jf. nedenfor afsnit 3.11.1. Begrebet *firma* anvendes i selskabsretten som en – ældre – betegnelse for det navn, hvorunder selskabet driver virksomhed.

1.1.7 Juridiske personer og retssubjektivitet

Fysiske personer, der er myndige og habile, har adgang til at handle med retsvirkning i forhold til omverdenen. Hvis der er indgået en retshandel med en person, kan dennes medkontrahent, såfremt den pågældende ikke opfylder sine forpligtelser, gå til domstolene med det formål at håndhæve de rettigheder eller pligter, der består i kraft af den indgåede retshandel. En fysisk person er et retssubjekt, der har en omfattende retsevne i forhold til det omgivende samfund.

Samvirker

En sammenslutning af flere fysiske eller juridiske personer kan i bredeste forstand betegnes som en kollektiv enhed eller et *samvirke*. En fysisk persons muligheder for at handle med retsvirkning i forhold til sine omgivelser tilkommer som udgangspunkt ikke et samvirke. Allerede tidligt indså man dog fordelene ved at tillægge samvirker

adgang til at optræde med retsvirkning i forhold til omverdenen på samme måde som fysiske personer.

Begrebet "juridisk person" anvendes undertiden i lovgivningen, jf. eksempelvis straffelovens § 26, for at signalere, at samvirker, der ikke er fysiske personer, er omfattet af den pågældende lovgivning i samme omfang som fysiske personer. Det afgørende for, om et samvirke kan optræde som part i retshandler, er imidlertid ikke, om samvirket betegnes som en 'juridisk person'. Afgørende er derimod, om det pågældende samvirke i henhold til de selskabsretlige regler, der gælder for den pågældende type af samvirke, betragtes som et i forhold til selskabsdeltagerne selvstændigt *retssubjekt*. Dette betegnes også på den måde, at samvirket har *retsevne*,⁸ hvilket kommer til udtryk ved, at det er samvirket *som sådant*, der er bærer af rettigheder og pligter i eget navn. Et samvirke, der er et selvstændigt retssubjekt, kan sagsøge andre, og selv blive sagsøgt, og kan – ved de fysiske personer, der er medlem af et af selskabets ledelsesorganer, disponere over sine aktiver.

Begreberne
'juridisk person'
og 'retssubjekt'

Et samvirkes status som retssubjekt udspringer af den nationale retsorden, i henhold til hvilken samvirket er stiftet. Retsordenen kan opstille betingelser for selskabers anerkendelse som retssubjekter, ligesom det kan bestemmes, at det kun er nogle typer af samvirker, der betragtes som retssubjekter. I Danmark er det således en betingelse for, at et aktieselskab eller anpartsselskab anerkendes som et selvstændigt retssubjekt, at selskabet bliver registreret i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. KSL § 41, stk. 1.

Ikke alle samvirker anerkendes som selvstændige retssubjekter. Et sameje har således ikke retsevne. Hvis et samvirke skal tillægges de fordele, der er forbundet med anerkendelsen som selvstændigt retssubjekt, bør der foretages en afvejning af de herved forbundne fordele mod de hensyn, der må tages til omverdenen. Det må forudsættes, at samvirket har en vis fasthed og stabilitet. Et stormøde på en 1. maj er en kollektiv enhed, men det ville ikke være foreneligt med hensynet til omverdenen at anerkende mødet som et retssubjekt. Det ville for en tredjemand eksempelvis være problematisk *at* kunne identificere den part, der var indgået et retsforhold med, og *at* etablere kontakt med fysiske personer, der er bemyndigede til at repræsentere de forsamlede, samt *at* påregne, hvorvidt den kollektive enhed ville være i stand til at opfylde sine forpligtelser.⁹

Bedømmelse af
selskabers status
som retssubjekt

8 Se om begrebet juridisk person Bernhard Gomard. Selskabsretten (1999), s. 16.

9 Se Jens Valdemar Krenchel & Søren Friis Hansen, Refleksioner over foreningsbegrebet, UfR 1997B, s. 273ff.

Samvirker, der er
subjekter i visse
relationer

Interessentskaber og kommanditselskaber blev i dansk ret oprindeligt ikke betragtet som selvstændige retssubjekter. I retspraksis blev det imidlertid i første halvdel af det tyvende århundrede anerkendt, at såvel et kommanditselskab som et interessentskab ved stiftelsen opstår som et i forhold til selskabsdeltagerne selvstændigt retssubjekt, jf. hertil UfR 1921.959H og UfR 1936.1007Ø (se nærmere Intro II, afsnit 5.7).¹⁰ I dag er det utvivlsomt, at et interessentskab og et kommanditselskab betragtes som selvstændige retssubjekter i formueretlig og offentligretlig henseende. Personsselskaber er imidlertid ikke *skattesubjekter* i henhold til reglerne i selskabsskatteloven. Der består en vis usikkerhed om personsselskabernes status som konkurssubjekt i henseende til reglerne i konkursloven.

Anvendelsen af
begrebet 'juridisk
person'

Det nærmere indhold af begrebet '*juridisk person*' har tidligere været genstand for megen diskussion i den juridiske litteratur. Begrebet juridisk person anvendes i dag som et systematisk samlebegreb for en række retsvirkninger i forholdet mellem et samvirke og omverdenen. Det forekommer overflødigt at opstille et systematisk samlebegreb, hvis man ikke samtidigt gør sig ulejlighed med at definere begrebets indhold. Et samlebegrebs eksistensberettigelse ligger i dets evne til at lette en forklaring eller en fremstilling. Blot må man stedse holde sig for øje, at der ikke kan udledes retsvirkninger af et sådant samlebegreb.

I lovgivningen anvendes begrebet '*juridisk person*' ofte, jf. eksempelvis straffelovens § 26. Begrebet anvendes desværre ofte i lovgivningen uden nærmere overvejelser om dets konkrete indhold. Når begrebet '*juridisk person*' anvendes i en lov for at tilkendegive, at en rettighed eller pligt tilkommer, hhv. påhviler, et samvirke som sådant, må udgangspunktet være, at alle typer af samvirker, der i henhold til de for samvirket gældende regler udgør et selvstændigt retssubjekt, skal betragtes som en '*juridisk person*' i henhold til den pågældende bestemmelse. Et interessentskab er således omfattet af reglerne for strafansvar for selskaber, jf. straffelovens § 26, jf. eksempelvis UfR 2016.3043V.

"Juridisk enhed"

I visse tilfælde anvendes i lovgivningen betegnelsen "*juridisk enhed*", som en samlebetegnelse for enheder, der tillægges en særlig retlig status. Se hertil eksempelvis CVR-lovens § 3, der definerer begrebet "*juridisk enhed*" inden for denne lovs rammer. Se tillige artikel 30 i direktiv 2015/849/EU, der pålægger medlemsstaterne at sikre, at

¹⁰ Se for en mere detaljeret redegørelse for udviklingen i interessentskabers og kommanditselskabers status som selvstændige retssubjekter, Dansk selskabsret 3, afsnit 4.3.2.

“selskaber og andre juridiske enheder” pålægges en pligt til at registrere deres reelle ejere (herom nedenfor afsnit 3.4.8.3).

Det følger af reglerne i artikel 1, i tillægsprotokol 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at: “*Enhver fysisk og juridisk person har ret til respekt for sin ejendom*”. En tilsvarende bestemmelse findes i artikel 17 i EU’s Charter om grundlæggende rettigheder, der beskytter såvel fysiske som juridiske personers ejendomsret. En beskyttelse mod ekspropriation af fysiske og juridiske personers ejendom følger efter dansk ret af Grundlovens § 73. Et samvirke, der udgør et selvstændigt retssubjekt, har således krav på samme beskyttelse af sin ejendomsret, som fysiske personer nyder i henhold til grundloven, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention samt EU’s Charter om grundlæggende rettigheder.

Der er væsentlig forskel mellem på den ene side et selskabs status som *retssubjekt* og på den anden side selskabets status som *skatte-subjekt*. Selskabsskatteloven og fondsbeskatningsloven indeholder en udtømmende opregning af, hvilke typer af samvirker der i henhold til dansk ret har status som skattesubjekter. Status som skattesubjekt indebærer, at det er selskabet som sådant, som skal foretage en opgørelse af selskabets skattepligtige indkomst i henhold til de relevante skatteretlige regler, og som betaler skat af en vis del af den således opgjorte skattepligtige indkomst. Aktieselskaber og anpartsselskaber er eksempler på selskaber, der er skattesubjekter, jf. selskabsskattelovens (SEL) § 1, stk. 1, nr. 1, som affattet ved lov nr. 516 af 12. juni 2009.

Visse typer af selskaber, anses ikke som skattesubjekter i dansk ret. Dette betegnes på den måde, at samvirket er *transparent* i skattemæssig henseende. Interessentskaber og kommanditselskaber er eksempler på samvirker, der efter dansk ret i skattemæssig henseende er transparente. Dette indebærer, at den indkomst, der genereres i selskabet, beskattes hos de enkelte selskabsdeltagere, ligesom skattemæssige afskrivninger og skattemæssigt underskud fordeles mellem selskabsdeltagerne i forhold til deres respektive ejerandele, således at den enkelte selskabsdeltager har ret til et fradrag i sin skattepligtige indkomst.¹¹

Selskaber har visse menneskerettigheder

Selskabers status som skattesubjekt

Skattetransparente selskaber

11 Der findes ingen lovfæstede regler, der omhandler den skattemæssige behandling af de skattemæssigt transparente selskaber. Lovgiver har i bemærkningerne til lov nr. 388 af 7. juni 1989 (anpartsindgrebet) beskrevet principperne for skattetransparente selskaber på følgende måde, jf. Folketingstidende 1988-89 tillæg A, sp. 5813: “*Interessentskaber og kommanditselskaber mv. er ikke selvstændige skattesubjekter. Interessenter, kommanditister og andre anpartshavere skal således ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og*

Det forhold, at et interessentskab ikke er et *skattesubjekt*, betyder **ikke**, at selskabet i øvrigt betragtes som ikke-eksisterende i skattemæssig henseende. Et interessentskab og et kommanditselskab anses således generelt ved anvendelse af skatteretlige regler som et *selvstændigt retssubjekt*, jf. hertil eksempelvis UfR 2003.2477H. Her slog Højesteret fast, at det var tidspunktet *for interessentskabets erhvervelse* af en indkomst (fastlagt efter almindelige civilretlige regler), der var afgørende for den skattemæssige periodisering ved opgørelsen af interessenternes skattepligtige indkomst.

Eksempel: Et interessentskab med 10 interessenter oppebærer en skattepligtig indkomst i 2020, men udlodder først denne som udbytte til interessenterne i forbindelse med aflæggelse af årsrapporten for regnskabsåret 2020 i foråret 2021. Indkomsten er erhvervet af interessentskabet, som udgør et selvstændigt *retssubjekt*, i 2020, og interessentskabet er *transparent i skattemæssig henseende*. Derfor skal indkomsten medregnes, med en 1/10 til hver, i interessenternes skattepligtige indkomst for indkomståret 2020, uanset de først kan disponere over beløbet i 2021.

1.1.8 Selskabsorganer

Et samvirke kan ikke træffe beslutninger eller handle, uden at der udpeges en eller flere fysiske personer til at agere på vegne af den juridiske person. Ved et selskabsorgan forstås en eller flere fysiske personer, der i kraft af lovgivningen eller selskabets vedtægter er beføjede til at træffe beslutninger på vegne af selskabet og/eller til at indgå retshandlinger på samvirkets vegne med bindende virkning over for omverdenen. Der findes flere forskellige typer af selskabsorganer, og der forekommer variationer inden for de enkelte selskabsformer. Selskabets øverste myndighed er sædvanligvis *generalforsamlingen*, hvor selskabsdeltagerne mødes og træffer beslutninger vedrørende selskabet. Selskabets ledelse er undertiden opdelt i to organer, således at *direktionen* varetager den daglige ledelse af selskabet, mens *bestyrelsen*, (eller evt. *tilsynsrådet*), har til opgave dels at ansætte og afskedige medlemmer af direktionen, dels at føre tilsyn med direktionens udførelse af den daglige ledelse, jf. for kapitalselskaber KSL §§ 115-118, samt nedenfor

---

formue medtage en forholdsmæssig andel af anpartsvirksomhedens opgjort indkomst og formue efter samme regler, som anvendes af alle andre erhvervsdrivende. Anpartshaveren har herunder adgang til selv at foretage skattemæssige afskrivninger og nedskrivninger.

afsnit 3.7. I aktie- og anpartsselskaber anses revisor også som et selskabsorgan.¹²

1.1.9 Egenkapital og fremmedkapital

I selskabsretlig sammenhæng er begrebet *egenkapital* et udtryk for værdien af selskabets nettoformue, der udregnes som værdien af selskabets aktiver fratrukket summen af selskabets forpligtelser og hensættelser [EK = aktiver – (forpligtelser + hensættelser)], jf. herved for så vidt angår balancen i årsrapporten, ÅRL § 25, 1. pkt.¹³

Eksempel: Et selskab ejer aktiver, hvis værdi er fastsat til 1.000.000 DKK, og har forpligtelser, der udgør 400.000 DKK. Selskabets egenkapital udgør således 600.000 DKK.

Størrelsen af egenkapitalen er afgørende som retsfaktum i en række sammenhænge. Som eksempel kan nævnes, at der består et kapitaltab, såfremt det konstateres, at et aktieselskabs egenkapital udgør mindre end halvdelen af den tegnede selskabskapital, jf. KSL § 119, samt nedenfor afsnit 3.5.6. Det er en forudsætning for, at et kapitalselskab kan udbetale udbytte til kapitalejerne, at selskabet i henhold til den seneste godkendte årsrapport kan disponere over fri egenkapital, jf. KSL § 179 og § 180, stk. 2, samt nærmere nedenfor afsnit 3.5.4. *Fremmedkapitalen* er et udtryk for selskabets gæld.¹⁴

1.1.10 Egenfinansiering og fremmedfinansiering

Drift af en erhvervsvirksomhed forudsætter tilstedeværelsen af en vis kapital. Ved stiftelsen af et aktie- eller anpartsselskab skal selskabsdeltagerne indskyde en vis kapital i selskabet. Denne kapital kan naturligvis anvendes til at finansiere selskabets drift, hvilket betegnes

---

12 Se nærmere Erik Werlauff, Betydningen af revisor som selskabsorgan, Jubilæumsskrift for KPMG C. Jespersen, 1994, s. 180-220.

13 *Forpligtelser* er i ÅRL defineret som: "Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele", jf. ÅRL Bilag 1, C.7. *Hensatte forpligtelser* er i ÅRL defineret som: "Forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, og som vedrører regnskabsåret eller tidligere regnskabsår."

14 Se nærmere om begreberne egenkapital og fremmedkapital i selskabsretten hos Bernhard Gomard og Peer Schaumburg-Müller, Kapitalselskaber og erhvervsdrivende fonde (8. udg. 2015), s. 287f og A. Runge Johansen i Selskabers kapital (1999), s. 190-218. I regnskabsretlig forstand er begrebet defineret i ÅRL § 25 som forskellen mellem aktiver og forpligtelser.

egenfinansiering. I nogle tilfælde anvendes tillige betegnelsen egenkapital i denne sammenhæng, men det må ikke forveksles med den selskabsretlige definition af begrebet egenkapital (se ovenfor). Den indskudte kapital vil sædvanligvis ikke være tilstrækkelig til at finansiere selskabets aktiviteter. Det kan derfor være nødvendigt for selskabet at optage lån eller opnå kredit på anden måde. Dette betegnes *fremmedfinansiering*.

1.1.11 Selskabskapital

Et kapitalselskab hæfter i dets egenskab af selvstændigt retssubjekt 'personligt' for dets forpligtelser med hele dets formue. Kapitalejerne hæfter derimod ikke personligt for selskabets gæld, jf. KSL § 1, stk. 2. Kapitalejernes hæftelse er begrænset til den selskabskapital, de har forpligtet sig til at indskyde i selskabet med tillæg af en eventuel overkurs. Den begrænsede hæftelse for selskabsdeltagerne gør det nødvendigt at fastsætte regler til beskyttelse af selskabets kreditorer. Et væsentligt element i disse regler er, at kapitalejerne ved stiftelsen og senere kapitalforhøjelser skal indskyde aktiver i selskabet, hvis værdi mindst svarer til den i vedtægterne angivne selskabskapital med tillæg af en eventuel overkurs, idet kapitalejernes hæftelse er begrænset til dette beløb, jf. KSL § 5, nr. 30, samt § 4, stk. 2.

Ved et kapitalselskabs likvidation eller konkurs kommer kapitalejernes begrænsede hæftelse til udtryk ved, at selskabskapitalen først må tilbagebetales til kapitalejerne, når alle selskabets kendte kreditorer er betalt, jf. KSL 223, stk. 1. En kapitalejer kan i tilfælde af selskabets konkurs ikke anmelde et krav i konkursboet på udbetaling af selskabskapitalen.

Kapitalselskabets vedtægter skal indeholde oplysning om størrelsen af den nominelle selskabskapital, og der kan efter selskabets stiftelse gennemføres såvel kapitalforhøjelser som kapitalnedsættelser (nedenfor afsnit 3.5.1 og 3.5.2). Kapitalkravet er formelt, idet der ikke stilles krav om, at størrelsen af selskabskapitalen skal tilpasses til den aktivitet, der skal drives i selskabet. Når blot det lovfæstede mindstekrav til selskabskapitalen er opfyldt, kan kapitalejerne frit fastlægge forholdet mellem egen- og fremmedfinansiering.¹⁵

---

15 Kapitalkravet har været kritiseret for at være formelt. Se hertil Bernhard Gomard, Paul Krüger Andersen og Jan Andersson i *Selskabers Kapital: Nye tendenser i skandinavisk selskabsret*, siderne 1ff, 13ff og 30ff, samt Henrik Rossing i *NTS 2002* s. 178ff. Se endvidere Jan Schans Christensen, *Kapitalselskaber* (5. udg. 2017), afsnit 6.1.

For *aktieselskaber* skal selskabskapitalen (aktiekapitalen) mindst udgøre **400.000 DKK**, jf. KSL § 4, stk. 2, som affattet ved lov nr. 675 af 29. maj 2018. Dette mindstekapitalkrav gælder tilsvarende for kommanditaktionærernes indskud i et partnerselskab.

*Lovfæstet
mindstekrav til
selskabskapitalen*

Mindstekravet til selskabskapitalen i *anpartsselskaber* blev med virkning fra den 14. april 2019 nedsat til **40.000 DKK**, jf. KSL § 4, stk. 2, som affattet ved lov nr. 445 af 13. april 2019. Hermed har Danmark det næsthøjeste mindstekapitalkrav til anpartsselskaber i Europa. I et *iværksætterselskab*, der endnu ikke er omregistreret til et anpartsselskab, skal selskabskapitalen udgøre mindst en krone, jf. § 4, stk. 5, i lov nr. 445 af 13. april 2019.

Anpartsselskaber

Det lovfæstede mindstekrav til selskabskapitalen er formelt. Det betyder, at et selskab, der opfylder lovens mindstekrav, som udgangspunkt kan drive enhver form for erhvervsvirksomhed. Udover det formelle lovfæstede mindstekrav til selskabskapitalen gælder der dog visse supplerende materielle krav til egenkapitalens størrelse. Her skal særligt fremhæves to forhold. For det første kan de særlige skatteretlige regler om *tynd kapitalisering* medføre, at et selskab, hvis fremmedkapital er uforholdsmæssig stor i forhold til dets egenkapital, bliver underlagt begrænsninger i adgangen til at fradrage renteudgifter for gæld til et moderselskab, jf. nærmere SEL § 11. For det andet har både direktionen og bestyrelsen, hhv. tilsynsrådet, løbende pligt til at sikre, at *selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt*, og at selskabets likviditet er tilstrækkelig til, at selskabets forpligtelser kan opfyldes efterhånden som de forfalder, jf. nærmere KSL § 115, nr. 5, § 116, nr. 5, samt § 118, stk. 2. Såfremt selskabets ledelse ikke overholder pligten til at sikre et forsvarligt kapitalberedskab, vil den manglende iagttagelse af denne pligt kunne begrunde et erstatningsansvar for et selskabs ledelse (nedenfor afsnit 3.9.3). Medlemmerne af selskabets ledelse ifalder således ansvar, jf. KSL § 361, såfremt selskabets kreditorer lider et tab som følge af, at et selskab, hvis kapitalgrundlag har været utilstrækkeligt, har fortsat med at drive virksomhed efter det tidspunkt, hvor ledelsen burde have indset, at det ikke var realistisk at fortsætte virksomheden.

*Særlige krav til
egenkapitalens
størrelse*

1.1.12 Tegningskurs og markedskurs

Det er i visse situationer nødvendigt at fastlægge *kursværdien* af et kapital-selskabs aktier eller anparter. Kursværdien af kapitalandele fastlægges i forhold til den i vedtægterne fastsatte nominelle selskabskapital. Ved stiftelsen og senere kapitalforhøjelser er det således nødvendigt at fastlægge tegningskursen for de nye kapitalandele.

Tegningskurs

Ved stiftelsen fastlægger stifterne i stiftelsesdokumentet *tegningskursen* for selskabets kapitalandele, jf. KSL § 26, nr. 2 (nedenfor afsnit 3.3.2). Herved forstås det vederlag, som tegnerne skal betale til selskabet som vederlag for de nye kapitalandele. Ved senere kapitalforhøjelser fastlægger det centrale ledelsesorgan tegningskursen, jf. KSL § 158, nr. 3. I begge tilfælde gælder, at tegningskursen af hensyn til selskabets kreditorer mindst skal fastsættes til *parikurs*, jf. KSL § 31, hhv. KSL § 153, stk. 2. ”*Pari*” betyder lige, og parikurs er defineret som kurs 100. En tegning til parikurs indebærer, at tegningskursen fastsættes til kurs 100, således at det vederlag kapitalejerne skal indbetale til selskabet som betaling for de nye kapitalandele (se om indbetaling af selskabskapitalen nedenfor afsnit 3.3.3), udgør et beløb, der netop svarer til den i stiftelsesdokument og vedtægter fastsatte nominelle selskabskapital. Tegning af kapitalandele til *underkurs*, således at kapitalejernes vederlag for kapitalandelene kunne udgøre et beløb, der var mindre end den nominelle selskabskapital, er således i alle tilfælde forbudt. Tegningskursen beregnes efter følgende formel:

- Ved stiftelsen: [Vederlag: selskabskapitalen (SK) x 100]
- Ved kapitalforhøjelser: [Vederlag: nominel forhøjelse af SK x 100]

Overkurs

Det er muligt at tegningskursen fastsættes således, at de nye kapitalandele tegnes til *overkurs*. Herved forstås, at tegningskursen fastlægges til en kurs over 100, således at tegnerne til selskabet betaler et vederlag for de nye kapitalandele, der overstiger den i vedtægterne angivne nominelle selskabskapital. I selskabets årsrapport posteres overkursen under passiver som en selvstændig post kaldet ”Overkurs ved emission”, jf. ÅRL Bilag 2, 1. Overkursfonden er fri egenkapital. Når der tegnes til overkurs, skyldes dette ofte, at den overkurs, som et selskab opnår ved udstedelse af nye kapitalandele, ikke medregnes til selskabets skattepligtige indkomst, jf. selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 1.

Tegning til favørkurs

Ved en kapitalforhøjelse, der sker under fravigelse af kapitalejernes fortegningsret (jf. KSL § 162, stk. 2, og nedenfor afsnit 3.5.2.3), er det nødvendigt at afgøre, om den tegningskurs, der fastsættes af det centrale ledelsesorgan, udgør en *favørkurs*. Ved *favørkurs* forstås, at tegningskursen fastsættes til en *kurs, der ligger under markedskursen* på selskabets eksisterende kapitalandele (jf. straks nedenfor). Dette har betydning for den majoritet, der kræves til generalforsamlingens beslutning om kapitalforhøjelse, jf. eksempelvis KSL § 107, stk. 2, nr. 1.

Markedskurs;
Børsnoterede
aktieselskaber

For et aktieselskab, hvis aktier er noteret til handel på et reguleret marked, fastlægges markedskursen for selskabets aktier som udgangs-